

ES LIFE Programas projekts
"Natura 2000 aizsargājamo teritoriju pārvaldības
un apsaimniekošanas optimizācija"
(LIFE19 IPE/LV/000010 LIFE-IP LatViaNature)

Saldūdeņu biotopu Natura 2000 teritoriju līmeņa aizsardzības mērķu noteikšana

Lauma Vizule-Kahovska
Dabas aizsardzības pārvalde
LIFE-IP LatViaNature

08.03.2024.

EIROPAS SAVIENĪBAS NOZĪMES SALDŪDEŅU BIOTOPI

3130 Ezeri ar oligotrofām līdz mezotrofām augu sabiedrībām

3140 Ezeri ar mieturaļģu augāju

3150 Eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju

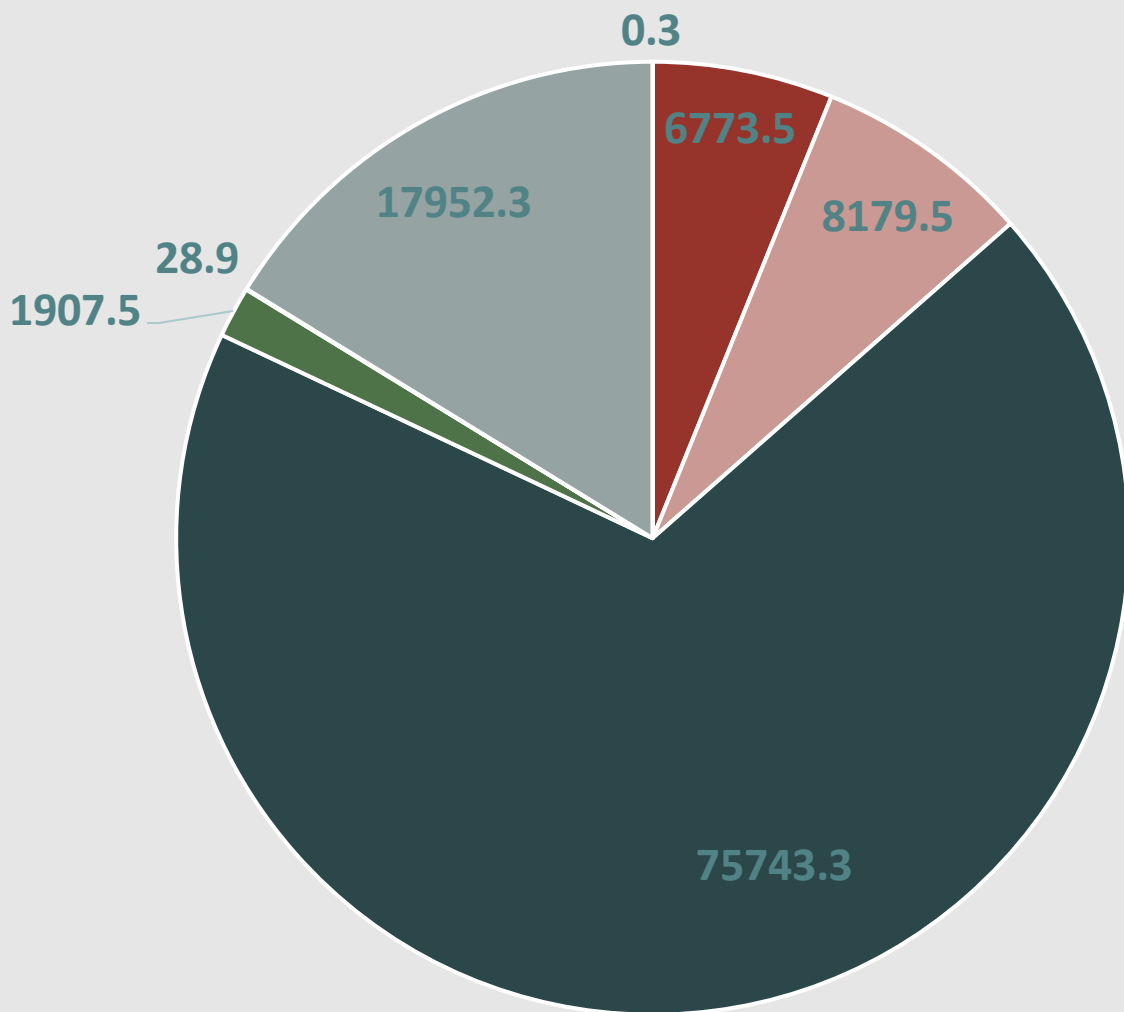
3160 Distrofi ezeri

3190* Karsta kriteres

3260 Upju straujteses un dabiski upju posmi

3270 Dūņaini upju krasti ar slāpekli mīlošu viengadīgu pioniersugu augāju

ES nozīmes saldūdeņu biotopu platība Latvijā, ha

- 3130 Ezeri ar oligotrofām līdz mezotrofām augu sabiedrībām
- 3140 Ezeri ar mieturaļģu augāju
- 3150 Eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju
- 3160 Distrofi ezeri
- 3190 Karsta kriteres
- 3260 Upju straujtecēs un dabiski upju posmi
- 3270 Dūņaini upju krasti ar slāpekli mīlošu viengadīgu pioniersugu augāju

ES biotops	% N2000
3130	61,80%
3140	84,60%
3150	38,40%
3160	76,10%
3190	23,90%
3260	29,40%
3270	100%

N2000 TERITORIJU LĪMENA MĒRĶIS – PLATĪBA un KVALITĀTE

1. Datu kopas
izvērtēšana

2. Potenciālo
platību
noteikšana

3. Biotopu
kvalitātes
vērtēšanas
algoritms

4. N2000
teritoriju
mērķu
noteikšana

1. Datu kopas izvērtēšana un precizēšana

Biotopu poligonu robežu precizēšana (biotopu robežas, tecējums dabā, ietekmes)

Nenokartēto poligonu izzīmēšana (3150_3, 3160, 3260 purvos)

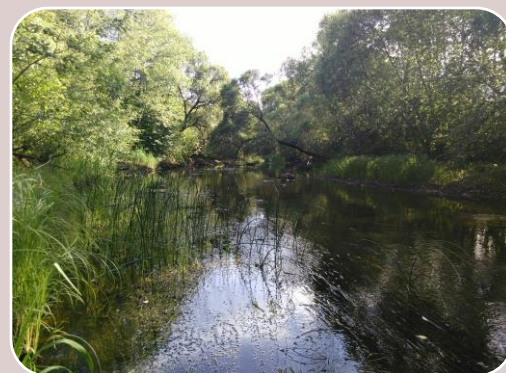

Biotopu variantu precizēšana (fiz.ķīmija, upju kritumi, metodiskie precizējumi)

Atbilstība biotopam (pārveidotie upju posmi)

2. Potenciālo platību noteikšana

Nav
iespējama

Iespējama,
bet ne
mērķtiecīga
izveidošana

3150_3, 3160, 3190,
3270

Ir iespējama
3260_1, 3260_2

**Potenciāls ES nozīmes
biotops.**

Hidromorfoloģiski
pārveidots (taisnots,
padziļināts, uzpludināts)
upes posms, kurā
iespējama atjaunošanās
dabiskā ceļā vai ar
atbilstošiem
apsaimniekošanas
pasākumiem.

Upju posmi, kas netika iekļauti kā potenciāli ES nozīmes biotopi

Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana nav prioritāra:

- Daugava un Aiviekste HES ietekmētajos posmos;
- Iekļaujas polderos un/vai ir ar aizsargdambjiem valsts nozīmes plūdu riska teritorijās;
- Uz valsts robežām.

Taisnotās upes ar zemu dabiskošanās potenciālu (zema hidromorfoloģiskā aktivitāte)

- Upes, kas atrodas lauksaimniecības zemēs ar blīvu grāvju tīklu;
- Nelielas upju augšteces, kas iekļaujas grāvju sistēmā;
- Mazas, lēni tekošas upes;
- Lēni tekošas, smilšainas upes bez dabiskošanās pazīmēm, kaut arī pagājis ilgs laiks kopš pārveidojumiem;
- Pēdējo 20 gadu laikā atkārtoti pārveidotas.

Upju posmi, kas tika iekļauti kā potenciāli ES nozīmes biotopi 3260

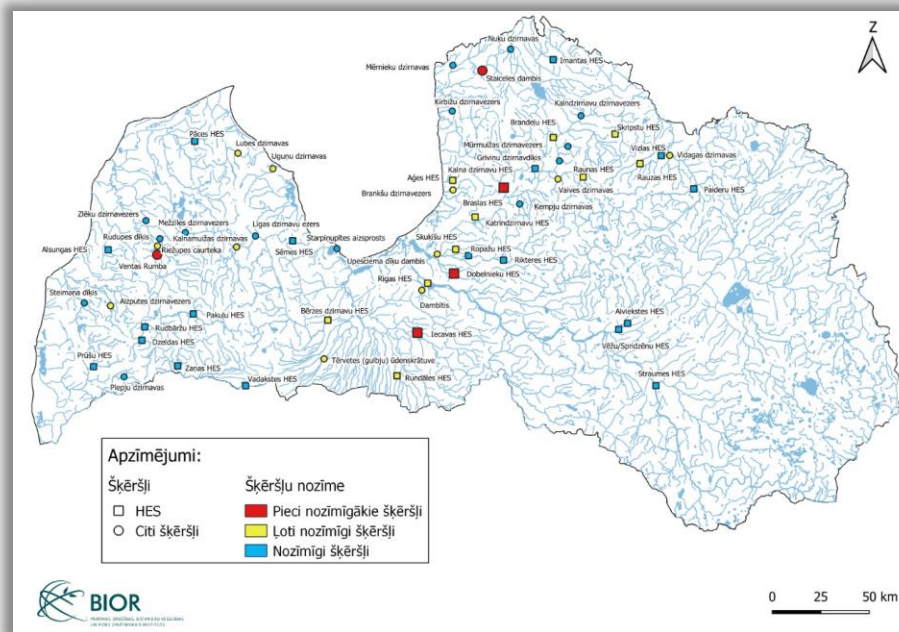
Ar šķēršļiem

- Iekļaujas TOP 70 būtiskākie šķēršļi (finansējums);
- Definēts gareniskās nepārtrauktības mērķis Upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānos;
- Nelielas upes ar būtisku bebru darbības ietekmi.

Taisnotas/padzīlīnātas ar esošām dabiskošanās pazīmēm vai dabiskošanās potenciālu

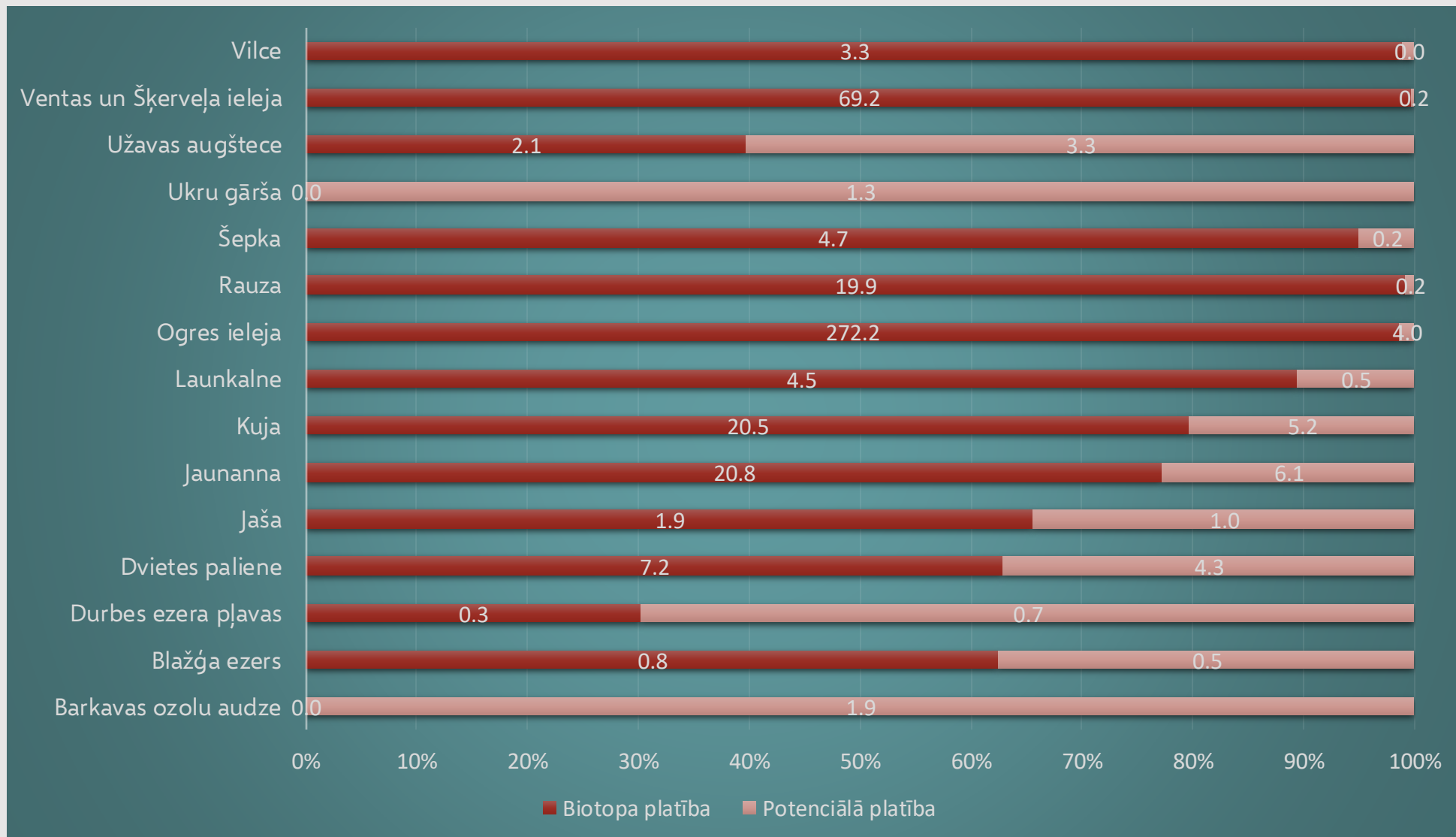
- Definēts laterālās nepārtrauktības mērķis Upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānos;
- Ekoloģiskais tips R3 – R6 (vidējas līdz lielas upes);
- Straujteces vai vismaz ar straujteču posmiem;
- Dabiskās teritorijās;
- Ar retām un īpaši aizsargājamām sugām.

Upju atlīkumošana tiek rekomendēta gadījumos, ja paredzama pozitīva ietekme uz blakus esošiem ES nozīmes biotopiem, 91E0* Aluviāli meži un 6450 Paliēņu zālāji.

ES nozīmes biotopa 3260 potenciālās platības

3. Kvalitātes vērtēšanas algoritms

1. Datu kopas apstrāde un pārstrukturēšana

2. Datu statistiskā analīze

3. Rezultātu pārbaude un korekcijas piemērošana

4. Rezultātu validēšana

5. Gala metodikas izstrāde

6. Kvalitātes aprēķins

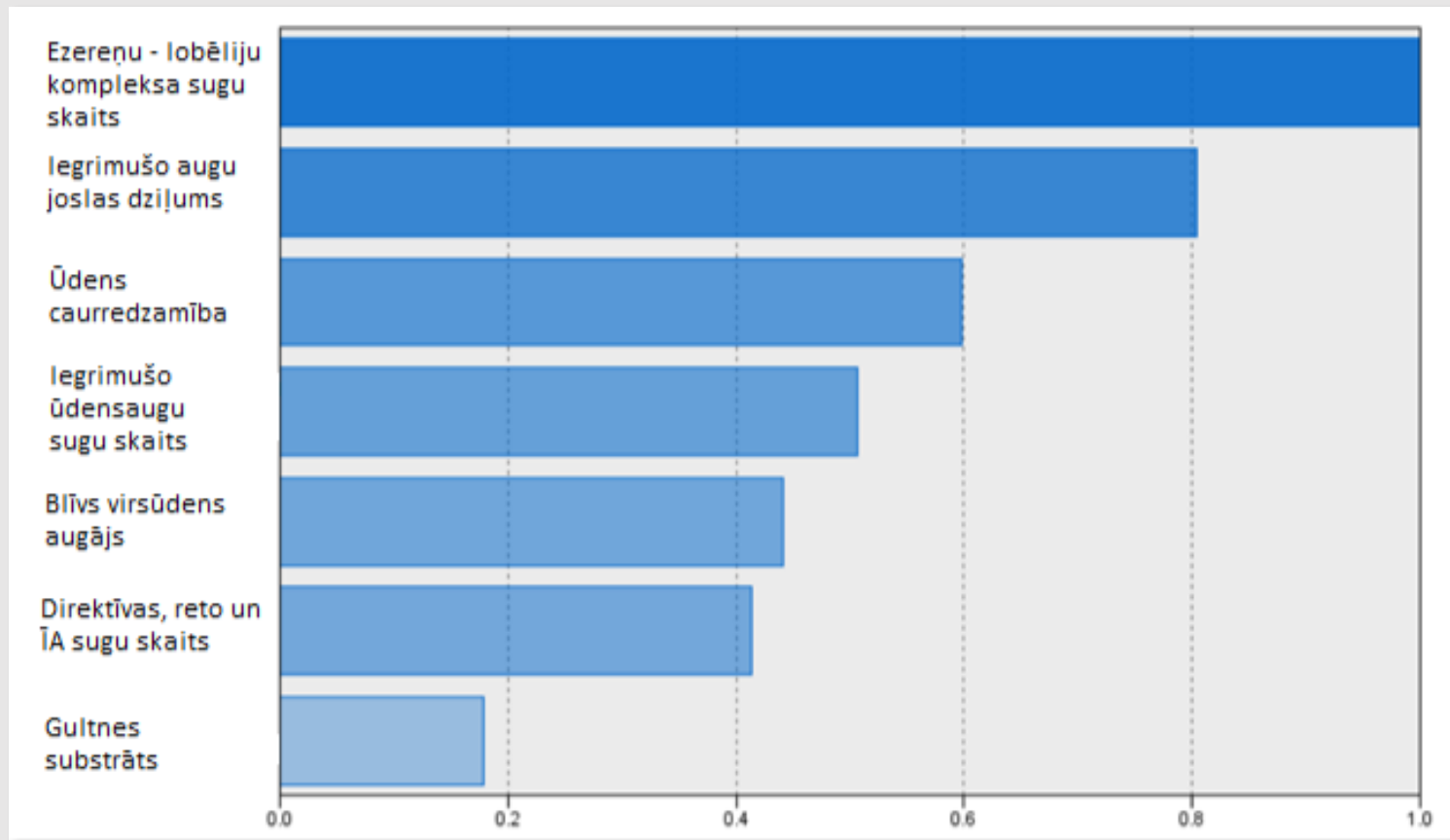
Algoritms labi parāda kopējās biotopu kvalitātes iezīmes. Katrs biotopa veids/variants ir specifisks, ar konkrētām to kvalitāti raksturojošām iezīmēm. Tādēļ tika piemērota korekcija – papildus kritēriji, kas tiešā veida liecina par konkrētā biotopa varianta kvalitāti.

Vērtējums no biotopa, kurā iekļaujas

- 3270 (no 3260);
- 3160 (no 7110)

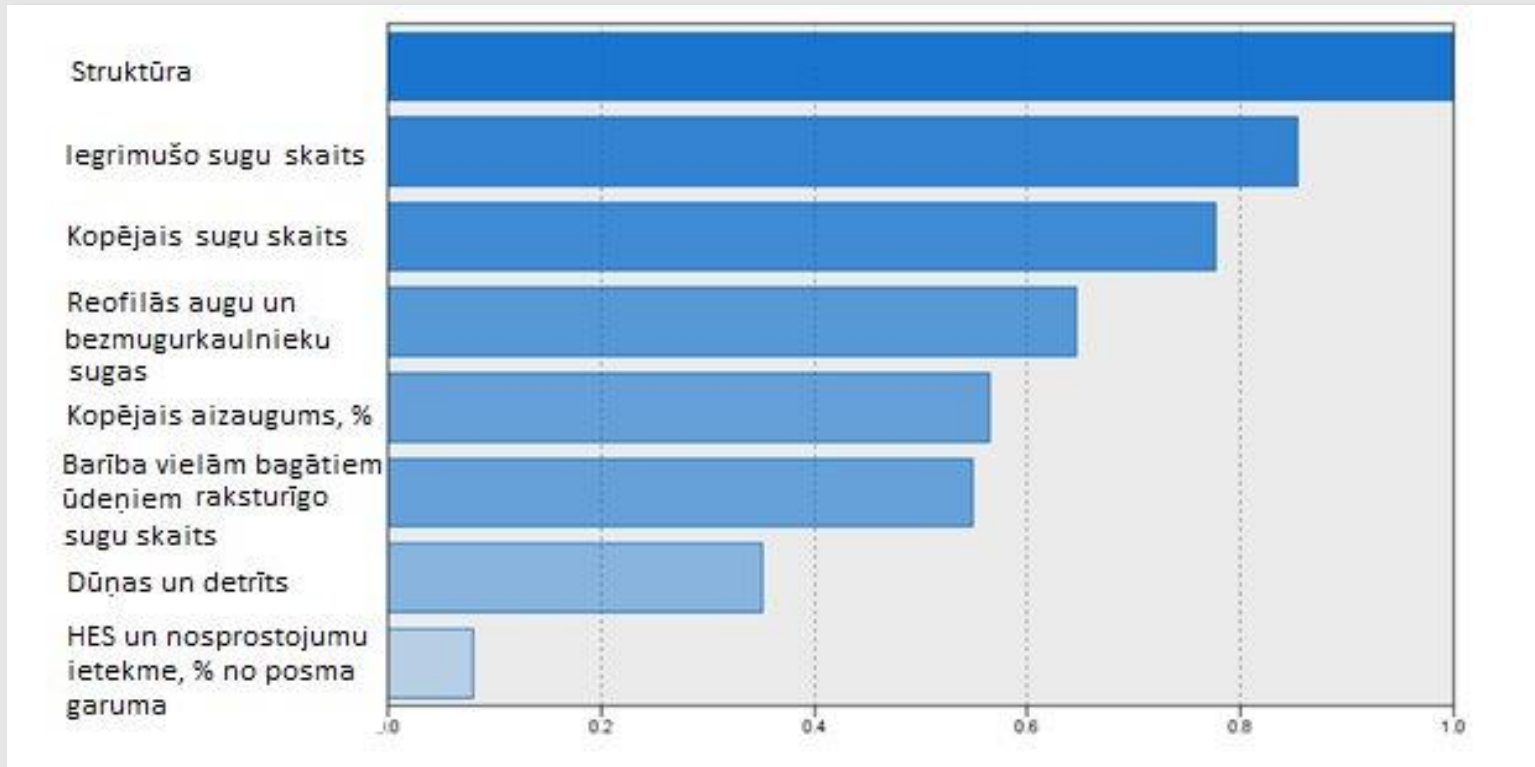
Eksperta vērtējums

- 3160 un 3260 (mazās piejūras upes, purvos);
- Poligoniem bez anketām

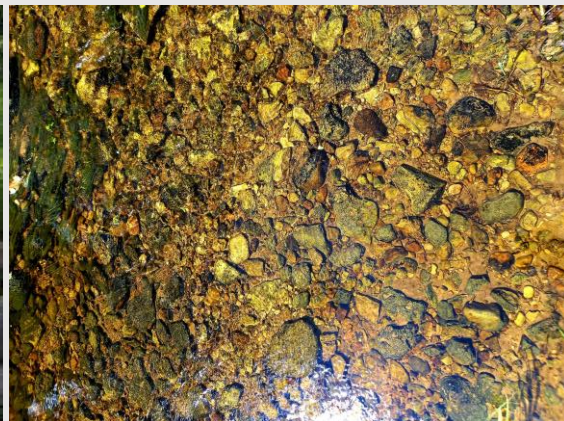
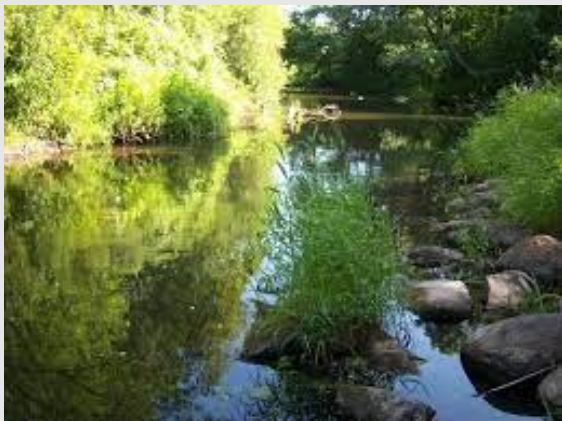

Kvalitātes kritēriji – ezeri

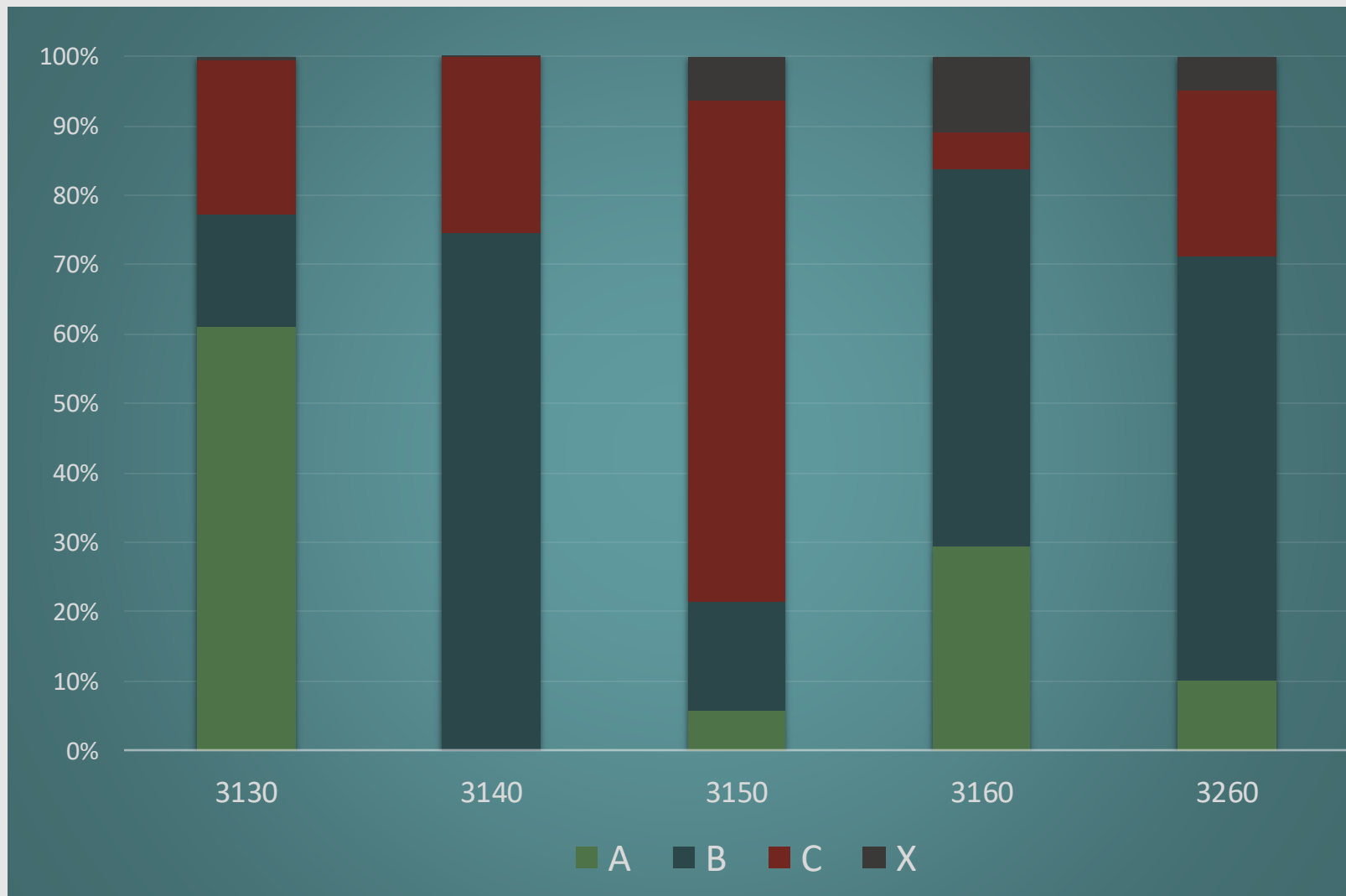

Kvalitātes kritēriji – upes

Saldūdeņu biotopu kvalitāte N2000 teritorijās

SDF vērtējums Saglabāšanās pakāpe

- A – izcila
- B – laba
- C – nepietiekama un zema
- X – nezināma

4. N2000 teritoriju mērķu noteikšana

Code	SITE_NAME	REPR	RELAT_SURF	CONSE RV	Biotops izcilā kvalitātē (A), ha	Biotops labā kvalitātē (B), ha	Biotops nepietiekamā un sliktā kvalitātē (C), ha	Biotops nezināmā kvalitātē (X), ha	GLOBAL	POT_AR EA	CO_AREA	Novērst nelabvēli gas ietekmes	Saglabāt pašreizējo platību un labu kvalitāti	Palielināt biotopa platību vai izveidot no jauna	Uzlabot biotopa kvalitāti	Cits
3150	Klaucānu un Priekulānu ezeri	A	C	B	0,00	21,17	20,96	0,00	B	0,000	42,135	1	1	0	1	
3260	Klaucānu un Priekulānu ezeri	C	C	C	0,00	0,00	0,47	0,00	C	0,000	0,466	1	1	0	1	
3260	Launkalne	A	C	A	4,49	0,00	0,00	0,00	A	0,536	5,027	1	1	1	1	1
3260	Lielupes grīvas pļavas	D	na	na					na							
3130	Silene	A	B	A	601,04	44,67	0,00	0,00	A	0,000	645,717	1	1	0	0	
3150	Silene	A	C	B	313,31	46,67	0,00	0,00	B	0,000	359,981	1	1	0	0	
3260	Silene	B	C	C	0,00	0,00	2,42	1,27	C	0,000	3,690	1	1	0	1	
3150	Sitas un Pededzes paliene	B	C	B	0,00	2,50	0,00	2,21	B	0,000	4,714	1	1	0	0	
3260	Sitas un Pededzes paliene	B	C	C	0,00	2,88	7,30	1,15	B	0,000	13,385	1	1	0	1	
3260	Stiglavas atsegumi	A	C	B	0,00	0,53	0,00	0,00	B	0,000	0,534	1	1	0	0	
3150	Tāšu ezers	B	C	C	0,00	0,00	116,04	0,00	C	0,000	116,042	1	1	0	1	
3260	Užavas augštece	C	C	B	0,00	2,15	0,00	0,00	C	3,264	5,413	1	1	1	1	
3260	Ventas un Šķerveļa ieleja	A	C	B	5,06	63,65	0,46	0,00	B	0,187	69,352	1	1	1	1	
3160	Ziemeļu purvi	A	A	B	125,12	163,22	1,10	0,00	A	0,000	289,446	1	1	0	1	
3260	Ziemeļu purvi	B	C	B	0,00	0,00	0,01	0,64	B	0,000	0,653	1	1	0	0	

ES LIFE Programams projekts
"Natura 2000 aizsargājamo teritoriju pārvaldības
un apsaimniekošanas optimizācija"
(LIFE19 IPE/LV/000010 LIFE-IP LatViaNature)

Paldies par uzmanību!

